ROK X

WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WARSZAWA, DNIA 1 KWIETNIA 1935 ROKU

№ 7

U PODSTAW BEZROBOCIA

Pod tym tytułem ukazała się książka napisana przez p. Min. Czesława Klarnera. Tytuł niemal mniej obiecuje niż w książce znaleźć możemy. Autor, wziąwszy za punkt wyjścia najgroźniejszy, gdyż pozostawiający najtrwalsze skutki etyczne i socjalne, objaw kryzysu gospodarczego, nie ogranicza się jednak do analizy samego zjawiska bezrobocia i kreśli w szerokich rysach jego podstawy, dając tem samem obraz istoty obecnego przesilenia.

Rozdział, otwierający książkę a zatytułowany „O gospodarce planowej" jest, obok zakończenia, najważniejszym wyrazem poglądów autora. „Nie można twierdzić — pisze on — że obecne przesilenie skompromitowało ustrój kapitalistyczny, natomiast jest rzeczą pewną, że gwałcenie zasadniczych wymagań ekonomji nie może odbywać się bezkarnie. Przez znaną w matematyce metodę dowodzeń ad absurdum kapitalizm dowiódł całej swojej żywotności i przydatności!" i dalej: „Planowa gospodarka może ograniczyć i podporządkować wolność indywidualną, lecz nie potrzebuje niszczyć jej... stojąc na stanowisku ewolucji i postępu... winniśmy zachować umiar w nowatorstwie". W tych kilku słowach rysuje się cały program gospodarczy, w którym znajdujemy ostrzeżenia przeciwko doraźnemu zniechęceniu formami działalności gospodarczej, znajdującemi się w stadjum ewolucji, a równocześnie wskazówkę, że niektóre z tych form, na tle potężnych zmian demograficznych i technicznych beznadziejnie przeżyły się. Rozdział ten daje odpowiedzi krótkie i proste na szereg kapitalnych zagadnień ekonomicznych, jak sprawa karteli wewnętrznych i międzynarodowych, sprawa ustrojów korporatywnych i t. d.

Następny szereg rozdziałów analitycznych poświęcony jest zbadaniu polityki gospodarczej i jej owoców w Stanach Zjednoczonych, Anglji, Niemczech, Francji i Włoszech, przyczem już samo zestawienie tych gospodarstw narodowych świadczy, jak różny a zatem i wszechstronny materjał poddany został ocenie przez autora.

Rozdziały te, jak zresztą i wstęp ilustrowane są szeregiem wymownych tablic statystycznych i przejrzystych wykresów, o zupełnie nowem ujęciu graficznem.

Wnioski z przeglądu stosunków zagranicą dadzą się streścić w twierdzeniu, że kierunki polityki gospodarczej w skali światowej nabierają coraz bardziej odśrodkowych tendencyj, przyczem tendencje te nie są, jak myślą niektórzy, wynikiem ślepoty kierowników tej polityki, lecz nieuchronnym, organicznym objawem, że także tutaj potrzebny jest „new deal".

Rozdział poświęcony Polsce, po szeregu niesłychanie trafnych skrótów zakończony zostaje konstatacją, że tylko równomierny i solidarny rozwój wszystkich dziedzin naszego życia gospodarczego pod hasłem zwiększenia dochodu społecznego może dać nam optymizm w oczekiwaniu na wyniki przesilenia.

Praca p. Min. Klarnera nie jest książką, których wiele na zbliżone tematy zjawia się na rynku księgarskim. Nie jest ona przedewszystkiem książką, napisaną przez teoretyka ekonomistę, który dzisiaj, pracując w oddaleniu od błyskawicznych przemian gospodarczych, w najlepszym wypadku spóźnia się o pół roku z wnioskami. Autor, będąc kierownikiem wielkiego przedsiębiorstwa przemysłowego, stoi równocześnie na czele samorządu przemysłowo - handlowego w Polsce i do ostatnich czasów kierował instytucją państwową, powołaną do gospodarczej interwencji na rynku pracy — Funduszem Pracy, jednoczy zatem w sobie wszelkie elementy niezbędne do prawdziwej oceny współczesnych warunków gospodarczych.

Dowodem tego jest treść książki. Nie jest łatwo na dwustu kilkudziesięciu stronicach dać przekrój skomplikowanych stosunków ekonomicznych bez obawy powierzchownego traktowania tematu, a jednakże autorowi to się udało: niema słów zbędnych, wszystko jest jasne i krótkie.

Wnioski pozbawione są zupełnie charakterystycznego dla współczesnej literatury ekonomicznej załamywania rąk, przeciwnie, jak to już z cytat wynika, z kart książki patrzy na czytelnika doświadczony optymizm.

Optymizm ten ma źródło swe w przekonaniu, że nie wszystko co działo się dotychczas jest złe, lecz że poszukiwanie nowych form gospodarczych znajdzie swój rezultat w stworzeniu warunków które, w odróżnieniu od naiwnego solidaryzmu, moglibyśmy nazwać solidaryzmem planowym.

ZE STOŁECZNEJ IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ

Dn. 25 marca r. b. odbyło się pierwsze posiedzenie plenarne, drugiej kadencji Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie. W zebraniu wzięli udział radcowie Izby, powołani na drodze wyborów ogólnych, zrzeszeniowych, oraz z nominacji Pana Ministra Przemysłu i Handlu. O wyniku wyborów do Izb donosiliśmy w swoim czasie; na liście nominatów do Izby Warszawskiej figurują następujący działacze przemysłu chemicznego: Dyr. Eugenjusz Bazylewicz-Kniażykowski, Inż. Kazimierz Moniuszko, Inż. Józef Milewski.

Odbyte dn. 25 marca zebranie miało na celu kooptację radców do Izby oraz powołanie Prezydjum. Zebranie nie wykorzystało swoich uprawnień w zakresie możliwości kooptowania 7-miu radców, powołując do składu Izby tylko 4-ch, wśród nich jednego działacza z terenu przemysłu chemicznego — Inż. Tadeusza Zamoyskiego. Wybory do Prezydjum Izby dały następujące wyniki: Prezes — Inż. Czesław Klarner, Vice-Prezesi — Dr. Paweł Minkowski, Inż. Stefan Przanowski, Bogusław Herse, Wacław Wiślicki, Dr. Wacław Fajans.

Nowemu zespołowi stołecznej Izby Przemysłowo-Handlowej składamy życzenia najpomyślniejszej pracy.

„ROLA INŻYNIERA CHEMIKA W PRZEMYŚLE CHEMICZNYM"

Pod takim tytułem ukazała się w jubileuszowym zeszycie „Przemysłu Chemicznego" praca p. Inż. Michała Bernsteina. Z uwagi na nader ciekawy tok rozumowania i ostateczne konkluzje, podajemy myśli przewodnie rzeczowej pracy.

Rola inżyniera chemika jest trudniejsza jeszcze niż mechanika — ze względu na większy splot zagadnień nietylko natury chemicznej lecz i na konieczność przetwarzania drogich surowców, podlegających licznym przeobrażeniom tak o charakterze chemicznym jak i fizycznym. Jeżeli działalność inżynierów chemików ma być owocna, przyczyniając się do istotnego postępu w przemyśle, to nie może się ograniczyć do roli analityczno-chemicznej w laboratorjach.

Dominującą rolę w prowadzeniu fabryki odgrywają surowce, materjały pędne i pomocnicze, których racjonalna utylizacja decyduje często o rentowności zakładu przemysłowego; następną sprawą jest zagadnienie robocizny, która wprawdzie z punktu widzenia kosztów własnych odgrywa mniejszą rolę niż w przemyśle mechanicznym, jednak niewłaściwie ujęta przyczynić się może do znacznego marnotrawstwa surowców, węgla i t. p. Zresztą racjonalna organizacja robocizny jest pierwszorzędną szkołą dla młodych inżynierów chemików, którzy na tym wąskim odcinku wykazać mogą swe zdolności kierownicze. Wreszcie rentowność przedsiębiorstwa zależna jest od zharmonizowania tak aparatury jak i czynności, co związane jest z dokładnem opanowaniem nietylko wszelkich aparatów, lecz również znajomością wszelkich procesów chemicznych i fizycznych, tudzież gospodarki cieplnej. Tylko gruntowna znajomość tych wszystkich czynników pozwoli na zastąpienie pierwotnego empiryzmu przez metody naukowe. W przemyśle chemicznym, jak wykazała przeprowadzona jeszcze w roku 1926 ankieta, jest jeszcze bardzo wiele do zrobienia na wszystkich odcinkach gospodarki, i chemicy którzyby choć częściowo przyczynili się do zmniejszenia marnotrawstwa w przemyśle, pogłębiliby niewątpliwie swą rolę.

NOWE DZIAŁY PRODUKCJI CHEMICZNEJ

Sp. Akc. „Ludwik Spiess i Syn" donosi nam, że znacznie rozszerzyła produkcję dwuetyloaminy technicznie czystej 99/100% o punkcie wrzenia 55—56°C. Ostatnio fabryka powiększyła aparaturę oraz udoskonaliła metody wytwarzania dwuetyloaminy — wobec czego produkcja tego artykułu pokryje w zupełności zapotrzebowanie rynku wewnętrznego. Sp. Akc. „L. Spiess i Syn" do produkcji dwuetyloaminy używa tylko i wyłącznie surowców krajowych.

Mamy nadzieję, iż wysoki poziom jakości dwuetyloaminy zainteresuje w odpowiedni sposób polski przemysł chemiczny.

INFORMACJE EKSPORTOWE

Rokowania o rozszerzenie obrotów handlowych z Węgrami rozpoczęte będą w pierwszych dniach kwietnia r. b. Związek zwrócił się do przedsiębiorstw zainteresowanych w wywozie na Węgry z odpowiednią ankietą.

Podpisany został układ kontyngentowy z Estonją na okres 1.V.1935 — 1.V.1936. Postanowienia układu zakomunikowane zostały zainteresowanym przedsiębiorstwom.

Zanotowane zostały następujące zmiany przepisów celnych i reglamentacyjnych (Nr. 9 „Informatora Eksportowego").

Boliwja. Nowe przepisy dotyczące obrotu dewizowego.

Czechosłowacja. Projektowana podwyżka cła na przezroczysty papier wiskozowy (celofan) z kor. cz. 260 na 1.200 nie została zatwierdzona.

Hiszpanja. Przydział dewiz na towary przywożone z Polski następuje najdalej w ciągu 60 dni.

Zwracamy uwagę na następujące raporty, ogłoszone w Nr. 9 „Informatora Eksportowego". Nowy system handlu zagranicznego Rumunji (str. 4), nowy system kontyngentowy w Turcji (str. 6).

Państwowy Instytut Eksportowy komunikuje co następuje:

Zgodnie z miarodajnemi informacjami Delegata P. I. E. w Atenach warunki płatności na rynku greckim mimo sytuacji politycznej nie uległy żadnym zmianom, tak, że sposób przydziału dewiz za towary przywożone z zagranicy nie został zmieniony.

Polskie Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego (Moniuszki 10, Warszawa) wydało pouczenie dla importerów i eksporterów korzystających z wymiany kompensacyjnej z Rumunją.

Pouczenie powyższe, zawierające informacje o procedurze handlu kompensacyjnego z Rumunją na mocy umowy z dn. 14 grudnia 1934, wysyłane jest bezpłatnie na żądanie.

KRONIKA

Dn. 28 marca r. b. odbyło się posiedzenie Zarządu Związku Przemysłu Chemicznego, poświęcone przedewszystkiem omówieniu spraw Walnego Zgromadzenia, które zwołane zostało na dzień 6 kwietnia r. b. Zdecydowano, że tegoroczne Walne Zgromadzenie zajmie się naczelnem dla organizacji Związku zagadnieniem, jakiem jest przyjęcie nowego statutu Związku. Wskutek tego na zebraniu tem nie będzie wygłoszony (jak w latach poprzednich) odczyt, dotyczący wycinkowego zagadnienia przemysłu chemicznego, natomiast zreferowane będą zasadnicze zręby projektu nowej organizacji Związku, przewidzianej w przedstawionym Walnemu Zgromadzeniu statucie.

Zarząd zajmował się ponadto zagadnieniami, dotyczącemi obrotu towarowego z rozmaitemi krajami.

Dn. 3 marca r. b. odbyła się na terenie Izby Przemysłowo-Handlowej w Wilnie konferencja w sprawach organizacyjnych przemysłu terpentynowego. Zgromadzeni przedstawiciele tej gałęzi produkcji zgodnie postanowili powołać do życia Zrzeszenie Producentów Terpentyny, którego zadaniem ma być reprezentacja i obrona interesów tej dziedziny przemysłu chemicznego, przyczem główny nacisk położony będzie na uporządkowanie eksportu, podniesienie poziomu technicznego produkcji, usprawnienie handlu wewnętrznego. Statut Zrzeszenia został przyjęty i podpisany na temże zebraniu.

Dyrekcja Targów Poznańskich zwraca naszą uwagę, że dział chemiczny na tegorocznych Targach ma znaczenie zupełnie specjalne, ze względu na udział wielkiej ilości firm zagranicznych. Szereg państw, zwłaszcza zaś Niemcy, wystawiają rozmaite artykuły produkcji chemicznej. Ogółem, w tegorocznych Targach bierze udział ok. 25 krajów. W tym stanie rzeczy wydaje się rzeczą celową, aby polskie fabryki chemiczne wzięły żywszy niż dotychczas udział w Targach Poznańskich, na które zgłoszenia przyjmuje Dyrekcja Targów w Poznaniu.

Przypominamy, że dn. 9 kwietnia r. b. odbędzie się kolejne zebranie (drugi wtorek każdego miesiąca!) Koła Porad Sąsiedzkich naszego Związku Przemysłu Chemicznego.

Zebranie rozpocznie się, jak zawsze, o godz. 6 ppoł. i będzie poświęcone sprawom zmiękczania wody i zwalczania kamienia kotłowego.

Stocznia Gdańska przystąpiła do produkcji aparatów filtracyjnych próżniowych i pod ciśnieniem z licencji znanej firmy Dorr-Oliver.

Ze względu na okoliczność, że aparaty te konstruowane są na polskim obszarze celnym, zwracamy uwagę przedsiębiorstw chemicznych na fakt powyższy.

Powołana do życia przez Zarząd Związku Przemysłu Chemicznego Sekcja Komunikacyjna odbyła swe pierwsze posiedzenie pod przewodnictwem p. Inż. Karola Ginsberga w dn. 25 marca 1935 r.

Zebranie zostało poświęcone rozpatrzeniu spraw taryf kolejowych w zakresie przemysłu chemicznego, w związku z przeprowadzaną przez Min. Komunikacji rewizją taryfy towarowej P. K. P. Po szczegółowem zapoznaniu zebranych przez konsultanta Izby Przemysłowo-Handlowej, p. radcę L. Gałeckiego, z wytycznemi projektu rewizji taryfy towarowej, postanowiono przystąpić do opracowania postulatów przemysłu chemicznego w dziedzinie taryf specjalnych i taryf wyjątkowych.

Dn. 22 marca 1935 r. odbyło się pod przewodnictwem p. Dr. A. Hirszowskiego posiedzenie Sekcji Bezpieczeństwa Pracy Związku, poświęcone rozważeniu zagadnienia organizacji pomocy w nagłych wypadkach w przemyśle chemicznym. Opracowany przez p. Dr. med. Nowakowskiego projekt przepisów pierwszej pomocy w przemyśle chemicznym postanowiono rozesłać do fabryk chemicznych z prośbą o zaopinjowanie. W sprawie plakatów propagujących bezpieczeństwo pracy zebrani postanowili zgłosić na następne posiedzenie charakterystyczne tematy dla przemysłu chemicznego, które zostałyby następnie opracowane przez Sekcję.

NOWE ROZPORZĄDZENIA

W Dz. Ust. Nr. 17 z dn. 14 marca r. b. ukazało się pod poz. 94 Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 13 marca 1935 r. w sprawie zakazu przywozu niektórych towarów.

Zgodnie z przepisami tego Rozporządzenia — na listę towarów zakazanych do przywozu wprowadzono następujące artykuły, bezpośrednio interesujące przemysł chemiczny:

Poz. 350 z p. 3: Żelazocyjanki: sodowe, potasowe, wapniowe, wapniowo-potasowe,

Poz. 342 p. 1: Aceton.

W Dz. Ust. Nr. 17 z dn. 14 marca r. b. ukazało się pod poz. 95 Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 7 marca 1935 r. o ustaleniu cen sprzedażnych spirytusu na cele niekonsumcyjne.

Stosownie do przepisów Rozporządzenia, cena spirytusu do wyrobu środków galenowych i specyfików obniżona zostaje do zł. 5,60 za litr spirytusu i do zł. 7,50 za litr rektyfikatu.

ECHA

* „Monitor Polski" Nr. 65 z dn. 19 marca 1935 r. przynosi szereg odznaczeń Krzyżami Zasługi. Spośród działaczów chemicznych odznaczeni zostali: Złotym Krzyżem Zasługi — pp.: Inż. Edmund Braun, Dyrektor Zakładów Kauczukowych „Piastów", Dr. Marjan Świderek — kierownik działu w Instytucie Przeciwgazowym, Prof. Józef Turski; Srebrnym Krzyżem Zasługi — pp.: Inż. Tadeusz Kiślański — Dyrektor Sp. Akc. „Polchem" w Toruniu, Henryk Ruziewicz — Dyrektor Sp. Akc. „Wargum" w Warszawie, Marja Sągajłło — kierowniczka działu w Instytucie Przeciwgazowym.

ORJENTACYJNE CENY NIEKTÓRYCH WYTWORÓW PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

	Cena zł.
Aceton	370.—
Spirytus drzew. techniczny 90/98	160.—
Alkohol metylowy czysty 99/100	240.—
* Amonjak skroplony za 1 kg NH_3	1.53
* Azotniak mielony za 1 kg % N_2	1.25
Azotan amonu	100.—
Azotyn sodowy	120.—
Benzol handlowy 90%	92.—
„ czysty	104.—
Bisulfat (kw. siarczan sodu)	13.50
* Boraks	90—100.—
Chloran potasu	180.—
Chlor ciekły	115.—
Chlorek cynku 50° Bé	30.—
* Chlorek wapna bielący	30.60
Chlorek wapnia ($CaCl_2$)	20—22.—
Chlorobenzol	165.—
Chloroform czysty	800.—
„ „pro narcosi"	1.800.—
Dwuwęglan sodowy	38.—
Eter siarkowy	450.—
Fenol czysty	265.—
Formalina 40%	180.—
* Gliceryna farmaceutyczna 30° Bé	220.—
* „ techniczna 85/88%	160.—
Karbolineum	29.75
Klej kostny	230.—
Klej skórny	250.—
Krezol czysty	128.—
Kwas azotowy tech. 36°Bé za 100% HNO_3	95.—
Kwas cytrynowy zwykły	460.—
Kwas mrówkowy 80%	235.—
Kwas winowy zwykły	520.—
Kwas siarkowy 60° Bé	5.00
„ solny 19°/21° Bé	9.50
Kwas octowy techn. 30%	85.—
Mączka kostna odklejona 30% P_2O_5	15.—
„ rogowa 13/14% N_2	35.—
Naftalin surowy prasowany	28.00
„ czysty w łuskach	52.50
Octan amylu	470.—
Octan metylu	330.—
Octan sodu	120.—
„ ołowiu	180.—
Oleina	185.—
Oleum 20%	15.—
Olej lniany	145.—
* Potaż kalcynowany 90/95%	120.—
* Potaż żrący topiony 88/92%	140.—
Pirydyna czysta dla celów analitycznych za 1 kg	8.00
Smoła preparowana	16.50
Saletra amonowa	100.—
Saletra potasowa	130.—
* Saletra sodowa 15,5% N_2	28.10
* Salmjak raf.	120.—
Siarczan amonu	23.70
* Siarczan miedzi	65—75.—
* Siarczek sodu 60/62%	64.—
Soda amonjakalna 98%	22.50
* „ kaustyczna 97,5%	54.—
Sól glauberska krystaliczna	7.00
Sól Seignette'a (aptek)	420.—
Stearyna	170.—
Superfosfat 16% par. Warszawa luzem	10.75
Toluol czysty	115.—
Woda amonjakalna chem. czysta zaw. +25% NH_3	60.—
Żelatyna techn.	400.—

Ceny powyższe są cenami hurtowemi i rozumieją się za 100 kg loco fabryka bez opakowania; ceny za produkty oznaczone gwiazdką rozumieją się wraz z opakowaniem.

PRODUKTY WYTWÓRCZOŚCI KRAJOWEJ

Barwniki i półprodukty organiczne:
„PRZEMYSŁ CHEMICZNY, BORUTA Sp. Akc.", Zgierz, tel. Łódź 121-01; Warszawa, Piusa XI. 3. m. 8, tel. 8-38-78.
„WOLA KRZYSZTOPORSKA" Fabr. Chem. Piotrków Tryb., tel. Piotrków Tryb. 165.
ZAKŁADY CHEMICZNE W WINNICY, S. A. Winnica, poczta Henryków k/Warszawy, tel. 1-a podm. 17. Biuro sprzedaży: Inż. Oskar Gross. Łódź. Gdańska 81, tel. 186-12.

Celuloidu odpadki:
Fabr. „ALFA", Bydgoszcz, Garbary 3.

Chlorek wapna bielący.
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Zgoda 10, tel. 634-94.

Chlorek wapnia ($CaCl_2$):
„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE". Warszawa, Czackiego 14, tel. 5-91-24.

Farmaceutyczne przetwory:
Sp. Akc. „LUDWIK SPIESS i SYN", Warszawa, Daniłowiczowska 16, tel. Centrala-Spiess.
„Fr. KARPIŃSKI Spółka Akcyjna", Warszawa. Wolność 9, tel. 11-06-00.

Fotograficzne materjały:
Płyty, błony i papiery do celów techn.: Fabr. „ALFA", Bydgoszcz. Garbary 3.

Gliceryna farmaceutyczna i techniczna:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.
Przem. Tłuszcz. „SCHICHT-LEVER" Sp. Akc., Warszawa, Nowy Zjazd 1, telefony 605-77, 605-99.

Gumowe artykuły techniczne:
Sp. Akc. „WOLBROM", Warszawa, Leszno 15, tel. 11.06-81.
Zakł. Kauczukowe „PIASTÓW" Sp. Akc., Warszawa, Złota 35, tel. 533-49.

Jedwab sztuczny:
Sp. Akc. „TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.
FABRYKA PRZĘDZY I TKANIN SZTUCZNYCH „CHODAKÓW", Sp. Akc., poczta Sochaczew. Tel. Sochaczew 81.

Karbid:
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Zgoda 10, tel. 634-94.
Zakłady „ELEKTRO", Łaziska Górne, G. Śląsk.

Klej kostny i skórny:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.

Kwaśny węglan sodowy (bicarbonat):
„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE", Warszawa, Czackiego 14, tel. 591-24.

Oleina zwierzęca:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 5.84-30.

Słomka i włosie wiskozowe:
Sp. Akc. TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.

Smoła pierwszorzędowa:
Zakłady „ELEKTRO", Łaziska Górne, G. Śląsk.

Soda amonjakalna, krystaliczna i kaustyczna:
„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE", Warszawa, Czackiego 14, tel. 591-24.

Soda kaustyczna.
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Zgoda 10, tel. 634-94.

Sól glauberska krystaliczna:
„TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 8-75-39.

Stearyna:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa Mazowiecka 7, tel. 584-30.

Żelazokrzem 45% i 75%:
Zakłady „ELEKTRO", Łaziska Górne, G. Śląsk.

Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego" bezpłatnie.

Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 1, telefon 510-14.

Wydawca: w imieniu Związku Przem. Chemicznego Rzplitej Polskiej — Dyrektor Związku Inż. EDMUND TREPKA

Redaktor: Inż. TADEUSZ ZAMOYSKI

Druk L. Bogusławskiego i S-ki, Świętokrzyska 11.